Anul LXXXVIII — Sibiu, 30 Iunie 1940 — Nr. 27—28

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIU

Telegraful Roman

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1853 de Mitropo

APARE SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

se adresează **Administrației** ziarului Telegrafu Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Str. Șaguna 8 Sibiu

CUVÂNTAREA

rostită de Inalt Prea Sfințitul nostru Mitropolit NICOLAE, a doua zi de Rusalii, în Catedrala mitropolitană din Sibiu, cu prilejul împlinirii a douăzeci de ani de binecuvântată arhipăstorie)*

Praznicul Rusaliilor, care ne întoarce gândul la începuturile Bisericii, de câte ori sosește la noi ne pune înaintea ochilor sufletești **problema înoirii omului prin puterea cea de sus.**

Puterea înoitoare a Duhului Sfânt

S'au străduit oamenii în toate timpurile să rezolve această problemă de căpetenie numai prin puterile lor — dar n'au izbutit. Pentrucă numai prin puterea cea de sus, care se pogoară din izvorul vieții, făptura omenească supusă păcatului se poate renaște la o viață nouă. Numai prin puterea Duhului Sfânt se poate sălășlui în lume o viață mai bună, o viață trăită după voia lui Dumnezeu. Unde se vestește Hristos Domnul și unde evanghelia pune stăpânire peste viața oamenilor, acolo se pogoară Duhul Sfânt și se face începătura unei vieți noui, pe care lumea nu o poate da. Unde se pogoară Duhul Sfânt, acolo gânduri înalte și sfinte, gânduri ale veșniciei și ale împărăției lui Dumnezeu află întrare în sufletele oamenilor. Acolo o nouă viață se trezește. O atmosferă proaspătă de primăvară cheamă din amorțire puterile bune ale sufletului; acolo oamenii prind curaj și însuflețire pentru adevăr și dreptate, pentru pace și iubire. Numai Duhul Sfânt este în stare să creieze adevăratul climat pentru suflet. El este în stare să scoată pe oameni din robia puterilor întunecoase și să aducă înlăuntrul lor, la biruință, iubirea și viața cea deplină.

Așa s'a întâmplat în Duminecа celor dintâi Rusalii, când Duhul Sfânt pogorându-se în chipul limbilor de foc peste apostolii și învățăceii Domnului, le-a dat curaj și putere să iasă la propovăduire, i-a făcut eroi neînfricați mărturisind pe Hristos și viața cea întru El. Printr'ânșii Duhul Sfânt pornește să cucerească lumea și să schimbe fața ei. Câțiva pescari simpli de pe țărmurii lacului Ghenezaretului au dovedit atunci o astfel de înălțare de conștiință, cum nu s'a mai pomenit altă dată în istorie. Nici o pedecă nu i-a putut opri în drumul lor și nici o putere de pe lume nu le-a putut înfrânge curajul de a aduce popoarele la ascultarea credinții în Învățătorul lor. O viață nouă a răsărit pe urma propovăduirii lor; oameni noui, generațiuni nouă s'au succedat una după alta și veac după veac mișcarea duhovnicească purtată cu vigoare de urmașii apostolilor, printre lupte și jertfe fără seamăn, a făcut să rodească în ogorul larg al Bisericii, prin puterea cea de sus, ceeace se numește astăzi viața și cultura creștină în lume.

In slujba înoirii sufletului românesc

Mulțumesc lui Dumnezeu că în urmă cu douăzeci de ani m'a chemat și pe mine în slujba Evangheliei și a Bisericii Sale. Chemarea mea la acest apostolat, ce mi s'a făcut tocmai în ziua praznicului Pogorârii Duhului Sfânt, m'a obligat ca, întărit prin puterea cea de sus, să-mi pun tot devotamentul și toată căldura inimii în slujba Lui. Ii mulțumesc Părintelui ceresc că mi-a făcut această chemare în zilele fericite când neamul nostru își serba triumful celor mai avântate aspirațiuni naționale ale sale. Am spus și altă dată și repet și acum că, dacă Cel de sus m'ar ridica deasupra veacurilor și m'ar întreba care timp vreau să mi-l aleg ca să trăesc într'ânsul, i-aș răspunde: Doamne, tocmai acesta în care mă găsesc acum. Dar dă-mi Tu, Bunule, lumina și puterea ca să mă fac vrednic de el și de misiunea sfântă ce mi-ai încredințat în mijlocul lui!

Socotesc de sine înțeles ceea ce am făcut

Astăzi, după trecerea alor douăzeci de ani, dându-mi seamă de cele ce s'au petrecut, mărturisirea mea este foarte smerită. Nu pot spune că mi-am făcut datoria, pentru că aceasta este atât de mare pe cât de cuprinzător este idealul evangheliei; nici că am făcut ceea ce trebuia să fac, pentru că aceasta este atât de mult pe cât de multe sunt necesitățile Bisericii. Cuvântul meu e simplu de tot: ceea ce am săvârșit consider ca **un lucru atât de sine înțeles,** *încât cred că oricine ar fi stat în locul meu ar fi trebuit să facă cel puțin cât am făcut eu.*

Eu sunt cel din urmă chemat să mă rostesc asupra celor lucrate timp de 20 de ani. Din partea mea pot să spun doar atât, fără a mă abate dela calea smereniei, că am pus, cu toată curățenia sufletului și cu toată iubirea ce am putut-o cuprinde în inima mea, strădanii și râvnă pentru a fi cât mai de folos Bisericii și Neamului meu. Am văzut dela început, limpede, ceea ce trebuia să se facă și m'am silit să împlinesc cât m'au iertat puterile.

Ortodoxia în viața neamului nostru

Am văzut ce-a însemnat pentru poporul nostru Ortodoxia și mi-am dat seama că datoria cea mare a Bisericii noastre ortodoxe, în această epocă când ne-am strâns toți fiii neamului într'un mănunchiu, este: **să toarne în toate sufletele românești și în toate alcătuirile vieții noastre cât mai multă lumină din lumina ei, cât mai mult duh din duhul ei, cât mai multă putere sufletească din puterea divină a ei.** *In aceasta am văzut condiția principală a trăiniciei și a viitorului neamului nostru.*

Poporul nostru a trăit **prin sufletul lui și prin credința lui.** *E bine să repețim apăsat această îndelungată experiență morală a sbuciumatului nostru trecut, mai ales în mijlocul împrejurărilor grele de astăzi. Să ne aducem aminte de cuvântul evangheliei:* **„Nu vă temeți de cei ce ucid trupul, iară sufletul nu pot să-l ucidă".** *Nici o armă pe lume nu este în stare să biruiască voința nestrămutată a unui neam de a trăi și de a-și croi viitorul său. Acesta e glasul care se ridică spre noi din mormintele înaintașilor ce-și dorm somnul în pământul țării și cari astăzi ne întăresc în hotărârea noastră de a birui cu sufletul greutatea zilelor.*

Când așa am văzut dela început covârșitoarea sarcină a Bisericii în epoca de după înfăptuirea unității noastre politice naționale, mi-am zis: acum trebuesc căutate și puse în lucrare toate **mijloacele,** *pentru ca sfântul așezământ să-și îndeplinească misiunea.*

Am păzit și desăvârșit moștenirea pe care o am primit

Cel dintâi lucru care trebuia îndeplinit a fost: **unificarea organizației bisericești.** *De aici, din Sibiu, a pornit cea dintâi chemare la această operă de strângere a tuturor fiilor neamului în jurul altarului strămoșesc și de închegare a lor într'un suflet, într'o credință și într'o organizație unitară a Bisericii pe întreg cuprinsul țării. Și atunci grija și dragostea de a săvârși o lucrare trainică și folositoare ne-a făcut să recomandăm organizația bine încercată pe care i-a dat-o Mitropoliei noastre ardelene nemuritorul ierarh* **Andrei Șaguna** *și care trezește răspunderea întregului cler și popor la buna îndrumare a Bisericii și a așezămintelor ei. In acest chip vedeam viața bisericească crescând organic în unitatea ei și în colaborarea rodnică a elementelor constitutive ale ei, sub lumina harului de sus. Partea mea de contribuție a fost aceea a slujitorului credincios care e dator să păzească ceea ce a primit și moștenit dela înaintași. Roadele se pot vedea până astăzi și nu vor întârzia a se arăta binefăcătoare de aici înainte.*

Biserica trăiește prin puterea apostolatului

Lucrarea duhovnicească, care să dea aceste roade, trebue să înceapă dela **preoțimea noastră.** *Biserica trăește prin puterea apostolatului. Aceasta e o lege fundamentală de progres a Bisericii. De aceea am făcut apel la cucernicii noștri preoți, la experiența celor mai bătrâni și la avântul și însuflețirea celor tineri, rugându-i pe toți să-și deschidă larg porțile sufletului pentru ca să primească înlăuntrul și în viața lor pe Hristos Domnul, căci numai cu El și prin El suntem puternici în misiunea noastră. Noi suntem unelte slabe, dar avem cine să ne întărească cu puterea de sus: e mai Marele păstorilor și Stăpânul vieții noastre. Să ne naștem din nou întru viața cea după Hristos — aceasta trebue s'o vrem. Trebue să avem noi mai întâi în sufletele noastre ceeace voim să dăm poporului. Trebue să fi pus stăpânire voia lui Dumnezeu peste noi, ca să putem chema și poporul la ascultare de voia Celui de sus; căci acesta este cel mai mare program de viață: să vrei și tu cum vrea Dumnezeu. Călăuzit de acest gând, am organizat din nou școala de creștere a preoțimii și am înzestrat-o cu tot ceea ce-i trebuia, dar mai ales cu profesori pregătiți cu părintească purtare de grijă la școli înalte în țară și străinătate, pentru ca să-și poată îndeplini chemarea de a da preoți luminați Bisericii și părinți sufletești plini de tot devotamentul pe seama poporului credincios.*

N'am nesocotit nici principiul de a face păstorire și cu preoții, dacă voiam ca ei, la rândul lor, să facă bună păstorire cu poporul. Astfel am întocmit și pus în aplicare mijloace pentru a stimula zelul preoțimii și a perfecționa metodele de păstorire ale ei.

---

*) După însemnările noastre. *N. R.*

„Stegarul" autonomiei Bisericii noastre

Spunea adineaori Prea Sfinţitul Episcop Andrei al Aradului, în pătrunzătoarea sa cuvântare, că am purtat cu bărbăţie steagul autonomiei bisericeşti. Da, am avut în toată vremea convingerea fermă, că Biserica trebue păstrată liberă, pentrucă ea vine nu dela oameni, ci dela Hristos care trăeşte cu ea şi în ea, iar Hristos nu poate fi subordonat nici unei puteri şi nici unei autorităţi de pe lumea aceasta. Biserica trebue să rămână autonomă aşa cum a voit-o Capul şi Intemeietorul ei, ca să-şi păstreze legătura cu ţintele ei supranaturale şi răspunderea întreagă pentru realizarea acelor ţinte. Eu am văzut Biserica tare în statul nostru prin misiunea ei religioasă în mijlocul naţiunii noastre. Aceste condiţii de viaţă ale Bisericii trebuesc respectate din toate părţile, dacă vrem ca Biserica noastră să fie în primul rând şi mai presus de toate Biserica lui Hristos, lucrătoare spre mântuirea tuturor.

Dar legătura dintre **Biserică şi Stat,** *trebue să fie la noi strânsă, sinceră şi binevoitoare. Nu suprimându-şi atribuţiile, ci respectându-şi-le împrumutat şi sprijinindu-se din toate puterile pentru binele şi prosperarea poporului. Asupra statului nostru naţional voim să se reverse lumina lui Hristos prin Biserica noastră naţională.*

Biserica noastră e Biserică a poporului

N'am perdut din vedere nici o clipă caracterul Bisericii noastre ca **Biserică a poporului.** *Ea îşi are originea dela Dumnezeu, nu dela popor, dar este trimisă să lucreze în mijlocul naţiunii noastre şi această naţiune a îmbrăţişat-o cu tot sufletul ei, a primit-o şi simţit-o în toată vremea şi în tot locul ca pe* **Biserica naţională a sa.** *Cred că la nici un alt popor nu găsim o sinteză atât de frumos realizată în decursul istoriei între Biserică şi Naţiune, ca la noi Românii. Biserica noastră este locul sfânt de unde îi vorbeşte Dumnezeu neamului nostru, de unde ne descopere voia Sa şi ne împarte darurile Sale cele mântuitoare. Biserica noastră s'a făcut una cu noi, cu bucuriile ca şi cu suferinţele noastre. Poporul şi-a încredinţat ei toate comorile sufletului său, iar noi slujitorii Bisericii am fost legaţi indisolubil în bine şi mai ales la greu cu soartea ce-a avut s'o îndure poporul nostru.*

Dealungul veacurilor, suferinţele lui au fost şi suferinţele noastre, bucuriile lui au fost bucuriile noastre, izbânda lui a fost şi izbânda noastră. Pentru popor trăim şi astăzi, pentru el muncim şi pentru binele lui suntem gata să aducem orice jertfă ni s'ar cere.

Fapte de trezire şi întărire a credinţei

Drept aceea pe bărbaţii noştri cu carte i-am chemat la altarul Bisericii, arătându-le datoria de a se face interpreţii luminaţi ai credinţii strămoşeşti înaintea poporului care se lasă cucerit mai curând prin puterea exemplului decât prin strălucirea vorbei. I-am sfătuit pe unii cărturari să se întoarcă dela glasul de sirenă al francmasoneriei şi pe scriitorii noştri să-şi folosească darul scrisului numai pentru ceea ce poate să lumineze şi să întărească sufletul acestui neam. Am încurajat şi sprijinit înfiinţarea de asociaţii religioase în popor: „Oastea Domnului", societatea „Sfântul Gheorghe" a tineretului, Reuniunile de femei, etc. şi am coborât scrisul bun în mijlocul lor. Prin toate am voit să trezesc simţul de răspundere al obştei celei credincioase către Biserică şi către bunurile spirituale ale ei la o nouă viaţă.

Lozinca noastră: „Nimic fără Dumnezeu"

Acţiunea Bisericii trebue să se strecoare, ca un duh de viaţă, în toate strădaniile şi unghiurile vieţii poporului nostru, potrivit cu lozinca Casei noastre domnitoare: **Nihil sine Deo,** *nimic fără Dumnezeu. Un popor care prin Biserica sa îşi pune razimul în Dumnezeu, rămâne ca o stâncă neclintită în mijlocul valurilor acestei vieţi.*

Călăuzit de aceste principii şi orientări am lucrat în cei douăzeci de ani de păstorire, silindu-mă să fac zi de zi cât de puţin din multul care trebuia realizat. Am văzut şi văd şi astăzi atât de mare misiunea Bisericii şi a noastă a slujitorilor ei, încât cu smerenie mă gândesc la rezultatele silinţelor mele. Ceea ce am putut face socotesc ca un lucru atât de sine înţeles şi încadrat în limitele necesarului, încât, dacă nu v'aţi supăra, îmi vine să pun întrebarea. oare pentru ce mă sărbătoriţi? Inaintea mai Marelui păstorilor şi a Stăpânului vieţii mele nu mă pot prezenta azi decât cu o mână de seceriş. Dar, Doamne, cela ce ai făcut să sporească cele 5 pâni şi cei 2 peşti, săturând mulţimile în pustie, fă să sporească şi această mână de seceriş al slugei Tale...

Mulţumiri creştineşti

Mulţumesc din toată inima Prea Sfinţiţilor ierarhi şi fraţi ai mei întru Domnul pentru cinstea şi pentru sprijinul pe care mi l-au dat în toate lucrările noastre. Pe noi ne-au unit în legături sufleteşti aceleaşi concepţii şi aceleaşi îndemnuri de lucrare, ca între fraţii cei adevăraţi.

Mulţumesc celor ce au organizat această sărbătorire: Prea Sfinţitului **Episcop Andrei** *al Aradului pentru simţemintele ce mi-a tălmăcit în numele clerului şi poporului din toate eparhiile Mitropoliei noastre; Prea Sfinţitului* **Episcop Nicolae** *al Clujului pentru prea frumosul volum cu care m'a cinstit în această zi şi care mi-a făcut mare bucurie; ca unul care am iubit cartea, mulţumesc tuturor celor ce au contribuit şi au ostenit la publicarea acestui volum.*

Mulţumesc iubitei mele preoţimi, care în toată vremea celor 20 de ani m'a înţeles şi m'a urmat în realizarea programului pentru care împreună am ostenit. Am avut marea mângâiere de-a fi văzut preoţimea noastră făcând progrese îmbucurătoare în toate privinţele şi răspunzând cerinţelor mereu crescânde ale vremii. Domnul să binecuvânteze munca ei!

Mulţumesc şi scumpului nostru popor credincios care totdeauna mi-a dat sprijinul, ascultarea şi dragostea sa. L'am cercetat prin satele noastre, i-am ascultat păsurile, i-am cercetat lipsurile, i-am iubit sufletul său bun şi credincios, însuşirile alese şi marile posibilităţi de desvoltare ce le are. Cetind în sufletul lui, adeseori mi-am înviorat zelul pentru a-i fi povăţuitor pe calea luminei şi a progresului.

Mulţumesc şi guvernelor cari s'au succedat la cârma ţării şi cari mi-au dat sprijinul lor înţelegător.

Indeosebi mulţumesc bunului şi înţeleptului nostru Rege Carol II pentru înalta graţie cu care m'a onorat, pentru ajutorul ce mi l'a acordat ca marele protector al sfintei noastre Biserici şi înţelegătorul profund al rosturilor ei spirituale in mijlocul neamului.

Rugăciune

Din mijlocul învălmăşelii de astăzi din lume, din mijlocul îngrijorărilor cari apasă şi inimile noastre, privind spre începuturile Bisericii când prin suflare de vifor şi prin limbi de foc Duhul Sfânt îşi face întrarea triumfală în slabe inimi omeneşti ca să le întărească credinţa şi să le înalţe curajul — către Tine, Părinte ceresc, îmi îndrept glasul meu şi cu osârdie mă rog: ocroteşte sfântă Biserica Ta cea dintre noi, luminează pe slujitorii şi păstorii ei, povăţueşte-mi paşii vieţii şi'n zilele ce-mi vei da să-ţi mai slujesc Ţie, Stăpânului meu; coboară binecuvântările Tale asupra Ţării noastre, asupra Tronului şi Regelui nostru; trimite-ne darul Tău cel mai mare: pe Duhul Sfânt şi dătător de viaţă, ca să ne deschidă porţile viitorului spre a împlini voia Ta şi a trăi spre slava Ta în veacuri nesfârşite!

Doamne al puterilor, fii cu noi!

Popas festiv

Sobră ca vremurile aspre ce le străbatem şi vibrantă ca sufletul incomparabil al marelui nostru ocârmuitor, s'a desfăşurat a doua zi de Rusalii, în oraşul de reşedinţă al Mitropoliei Ardealului, solemnitatea prăznuirii cu laudă a împlinirii alor douăzeci de ani de arhipăstorire ai I. P. Sf. Mitropolit *Nicolae.*

A fost vrerea cuminte a Chiriarhului sărbătorit ca popasul acesta festiv să se consume în cadre cât mai modeste — şi organizatorii serbării au înţeles s'o respecte. Dar freamătul obştei care a zorit încoace, pentru a-şi tălmăci toată dragostea ei neprecupeţită şi recunoştinţa curată ce o poartă îndrumătorului ei spiritual pentru epocalele Sale înfăptuiri de două decenii, a voit altfel. Am fost astfel martorii norocoşi ai unui întreg şir de manifestaţii purcese spontan din prisosul unor inimi iubitoare, străbătute de adierile unei însufleţiri de-o cuceritoare seninătate. Mitropolia Ardealului — şi cu ea Ţara întreagă — şi-au spovedit fără reticenţe simţămintele ce le nutresc faţă de strălucitul glăsuitor şi apărător al Ortodoxiei noastre.

Strădaniile devotate ale Inalt Prea Sfinţiei Sale Mitropolitului Nicolae Bălan au fost recapitulate în cuvinte cumpătate şi drepte de cei doi vlădici dela Arad şi Cluj, Prea Sfinţiile lor Episcopii Andrei Magieru şi Nicolae Colan, în auzul obştei care umpluse până la refuz spaţioasa noastră catedrală mitropolitană. Simpla înşiruire a acestui interminabil belşug de opintiri izbândite, cu relief de culmi carpatine, a fost suficientă ca să ne sporească simţământul de siguranţă şi încredere în ziua de mâine a măririlor ortodoxe: pe gloriosul jeţ al lui Şaguna sălăşlueşte doar ochiul de vultur al Mitropolitului Nicolae.

Solicitat de omagiile deplin meritate pe care Prea Sfinţiţii tălmaci ai admiraţiei obşteşti le-au depus la picioarele tronului arhieresc, ilustrul sărbătorit şi-a rotit privirea ageră peste lanurile aurite ale înfăptuirilor Sale şi ne-a spus *ce crede El* despre acestea.

Socotesc de sine înţeles tot ceeace am înfăptuit şi am făcut doar ceeace ar fi trebuit să facă ori cine a fi fost în locul meu — a spus, cu o călugărească smerenie, paznicul datinilor noastre sfinte.

A fost o spovedanie ţâşnită din rădăcinile celei mai pure sincerităţi. Şi totuşi, aşa categorică şi senină cum am auzit-o, ea a surprins şi a uluit pe mulţi. Căci ascultătorii acestei mărturisiri curate n'au venit la Sibiu ca să participe la o solemnitate ca ori care alta, ci la prăznuirea biruinţelor unei arhipăstorii care, în istoria României rotunde, reprezintă fără doar şi poate cea mai formidabilă şi plină de prestigiu luptă pe care a dus-o vreo dată un Ierarh de-al nostru pentru valorificarea comorilor Ortodoxiei ecumenice şi a înrâuririi lor integrale asupra întregei noastre vieţi naţionale.

Verbul generos şi entuziast al Profesorului Ioan Lupaş a adus »rectificarea« consimţită de noi toţi, în toiul mesei frăţeşti care a avut loc după recepţie. Cu simţul negreşelnic al istoricului încercat în judecarea momentelor culminante ale cursului evenimentelor, dsa a precizat că dacă e adevărat că I. P. Sf. Mitropolit Nicolae a făcut ceeace ar fi trebuit să facă oricine în locul Său, apoi nu e mai puţin adevărat că ceeace a făcut, a făcut fiindcă a fost capabil să facă. Concepţia severă şi conştiinţa înaltă pe care o are înaltul Ierarh despre datoriile împreunate cu o atât de înfricoşată apostolie, nu desfiinţează meritul însuşirilor şi posibilităţilor personale. Datoriile indicate de I. P. Sf. Sa sunt legate de demnitatea poziţiei, a scaunului respectiv; iar posibilităţile, de însuşirile omului care ocupă acest scaun. Ori noi am prăznuit, la Rusaliile anului acestuia tocmai personalitatea care nu a ocupat numai scaunul cel mai de sus, ci l-a şi cinstit, sporindu-i gloria şi mărindu-i prestigiul.

Semnificaţia popasului festiv din ziua a doua de Rusalii, nu e alta de cât cea arătată aici.

Dr. GRIGORIE T. MARCU

„Partidul Naţiunii"

Decretul Lege, din 21 l. c., transformă »Frontul Renaşterii Naţionale« în partidul unic şi totalitar sub numirea de **„Partidul Naţiunii".** *El va funcţiona sub conducerea supremă a Majestăţii Sale Regelui, şi va îndruma viaţa morală şi materială a naţiunii şi statului român. Partidul este instituţie de drept public. Normele sale de organizare se vor stabili de o comisiune, numită în acest scop, de conducătorul suprem.*

Scopul şi senzul Partidului Naţiunii, unificând în cadrele sale pe toţi cetăţenii conştienţi de îndatoririle lor, e să asigure naţiunii române şi statului român, care o personifică, maximum de putere şi autoritate.

Tot prin decret lege se sancţionează orce abatere dela linia de conduită impusă de azi înainte tuturor cetăţenilor ţării.

Cu prilejul înfiinţării Partidului Naţiunii s'au desfăşurat, în capitală şi în centrele celelalte ale ţării, măreţe manifestaţii naţionale.

In cuvântul adresat naţiunii, prin radio, M. S. Regele Carol II a zis:

„Un singur ţel, un singur gând, un singur avânt, o singură acţiune şi un singur suflet trebue să străbată cu un fior de reînoire toată Naţiunea şi să magnetiseze toate străduinţele de muncă a tuturora... Păşind la desăvârşirea noului drum trasat de Constituţia din 1938, fac calda urare Partidului Naţiunii, deci Ţării organizate, unite şi totalitare, ca rezultatele ce le vom dobândi să dea liniştea şi siguranţa viitorului României.

Aşa să ne ajute Dumnezeu, care va binecuvânta această operă de întărire şi de propăşire a unei Naţiuni credincioase.

Sănătate!"

Sărbătorirea Inalt Prea Sfinţitului Mitropolit Nicolae sau „Sărbătoarea Ardealului"

Proaspătul şi eminentul academician, dl prof. *Nichifor Crainic*, a prefaţat, în numărul pe luna Iunie al neîntrecutei reviste »Gândirea«, serbările dela Sibiu, întru omagierea activităţii şi a personalităţii de vlădică ortodox pe care le cumulează Inalt Prea Sfinţitul nostru Mitropolit *Nicolae*. Articolul eruditului profesor bucureştean se ţese sub titlul: »Sărbătoarea Ardealului« şi de aceea îngăduie să desluşim în festivitatea de măreţie sobră, care s'a desfăşurat la Sibiu, un accent caracteristic misiunii pe care o deţine şi a împlinit-o din destul ilustrul Sărbătorit. Cu adevărat, El este Mitropolitul Ardealului, iar realizările Sale sunt închegate în viaţa integrală de două decenii a acestui binecuvântat pământ românesc. De aceea, sărbătorirea dela Sibiu nu trebue concepută numai fiind a Inalt Prea Sfinţitului Mitropolit Nicolae, ci a întregului Ardeal: »Sărbătoarea Ardealului«.

Auzisem încă multă vreme înainte că strădalnicul vlădică *Nicolae Colan* al Clujului, părintele rector Dr. *D. Stăniloae* şi neobositul profesor Dr. *Gr. T. Marcu* dela Sibiu, precum şi alţii mulţi dintre cei mai buni obosesc întru pregătirea serbării despre care facem prea meritata pomenire. Tipărirea unui volum omagial cum nu s'a mai izvodit altul cândva în literatura noastră românească şi nici n'a mai realizat vreo tiparniţă din cuprinsul închegatei noastre ţări, grăbea spre a realiza nu numai un monument de distincţie rară şi de omagiu curat creştinesc, dar şi spre a se înfăţişa publicului de pretutindenea în deplinătatea lucrărilor cu valoare documentară, permanentă şi istorică. Şi organul şagunian »Telegraful Român« sârguia pe acelaş drum, iar »Revista Teologică« şi celelalte trâmbiţe de cultură şi slovă creştinească îşi conturau tot mai precis atitudinea prin care să arate omagii şi recunoştinţă vajnicului lor întemeietor. Dar îşi făcea drum printre noi şi vestea că Inaltul ierarh, păzind modestia oamenilor de cea mai adâncă rezonanţă spirituală şi considerând încruntarea sub semnul rece al căreia se deapănă fiecare zi, cerea să se renunţe la sărbătorire, sau, în orice caz, să se consimtă o ajustare a ei într'un chenar cât mai restrâns.

Deodată, s'a trezit în noi toţi un simţământ de o şi mai întremătoare admiraţie. Şi aceasta nu s'a exteriorizat prin altceva decât prin dorinţa şi hotărârea tuturora de a organiza totuşi, cumva, sărbătorirea şi de a aduce, pe calea ei şi la împlinirea celor două decenii de arhipăstorire, omagii Inalt Prea Sfinţitului Mitropolit *Nicolae*. Era în aceasta un glas neînţeles aproape şi izvorât din străfundurile conştiinţei neîntinate a Ardealului ortodox şi pururea recunoscător. Glasul acesta s'a văzut deodată înfrăţit cu simţământul naţiei din tot cuprinsul pământului românesc, şi-a verificat încăpăţinarea-i curată tocmai în iureşul dragostei şi admiraţiei pentru cel mai autentic exponent al spiritualităţii acestui neam şi a pretins parecă o ieşire necondiţionată în afară. Personalitatea I. P. S. Mitropolit se profila prea puternic şi tocmai în centrul de vitalitate spirituală al românismului însuşi, iar realizările din două decenii aveau cu ele cuvântul Scripturii: »De veţi tăcea voi, pietrile vor striga«. Sărbătorirea trebuia deci să se facă şi pentru a da glas năvalnicei îndadatoriri de recunoştinţă, şi pentru a face din ea un prilej de educaţie creştinească, dar şi pentru o operă care a început să cristalizeze zori de veac proaspăt în istoria Bisericii şi a Neamului nostru.

Şi s'a făcut, la Rusaliile din anul Domnului 1940.

Să specificăm aici că »Sărbătoarea Ardealului« a fost înveşmântată în haina expresivă şi sobră a adevăratei măreţii? Dar despre aceasta glăsuiesc prea multe mărturii. Dela aşezămintele împodobite şi gătite de sărbătoare, ale arhiepiscopiei şi până la catedrala cu turnurile ei profilându-se ca două săgeţi uriaşe spre cerul românesc şi strălucind în luminaţia feerică; dela umilii ţărani cu sufletul lor tot atât de curat ca şi portul tradiţional în care au venit gătiţi spre cinstirea »Vlădicăi« şi până la iluştrii dascăli universitari grăbiţi să vină întru omagierea dascălului adevărat al naţiei întregi; dela cărturari modeşti şi până la eruditii noştri academicieni; dela preoţii satelor noastre şi până la vlădicii Transilvaniei; dela cetăţenii cei mai simpli şi până la miniştrii ţării şi, în sfârşit, dela scrisorile cele mai umile şi nedibace de ţărani credincioşi şi până la miile de scrisori şi telegrame ieşite din mâna şi inima personalităţilor vieţii integrale româneşti, — totul s'a conturat într'un buchet imens în măreţia lui şi a fost dăruit ca prinos de recunoştinţă Inalt Prea Sfinţitului Mitropolit Nicolae.

Intâia zi a Rusaliilor ne-a recreat şi întărit sufleteşte prin liturghia arhierească slujită de I. P. S. Mitropolit *Nicolae* şi de un mare sobor de preoţi şi diaconi. La această sfântă slujbă, păr. diacon *I. Circov*, harnic deosebit în slujba sa de un deceniu şi jumătate, a fost ridicat întru arhidiacon, iar păr. consilier *Dr. S. Cândea* întru protopresbiter. Adânc impresionant s'a dovedit mai ales momentul în care bătrânul luptător dela Orăştie păr. prot. *I. Moţa*, eruditul dascăl dela Sibiu păr. Dr. *D. Stăniloae* şi prea bunul şi totdeauna măsuratul în vorbă şi faptă păr. prot. *Em. Cioran* dela Sibiu au fost dăruiţi cu crucea de protopopi-stavrofori. Iar distingerea păr. secretar consistorial diacon *Al. Popa* şi a păr. diacon prof. *Dr. Gr. T. Marcu*, cu brâu roşu, pentru vrednicii de toţi ştiute, a clădit în noi un simţământ de adâncă preţuire. Cuprinsul zilei şi al slujbei a fost mult lărgit şi înălţat prin cuvântul de învăţătură rostit de I. P. S. Mitropolit *Nicolae* şi care a mânecat dela cuvintele: »Impărate Cecesc... Vistierul bunătăţilor«. Predica a arătat cum se pogoară bunătatea lui Dumnezeu în lume, în viaţa noastră de toate zilele. Ea aduce însufleţire spre împlinirea binelui, curaj apostolesc şi pace în conştiinţă.

Seara, ca o măestrită închegare a tabloului din întinderea primei zi a serbărilor, corul Şcoalei Normale «A. Şaguna« de băeţi şi fete, sub conducerea păr. prof. *Gh. Şoima*, a adus şi el prinos de închinare prin cântece religioase cari nu trebuesc înţelese nicidecum doar sub termenul simplu de serenadă.

Ziua a doua a Rusaliilor a fost însă, de fapt, hărăzită sărbătoririi. Ea s'a îmbrăcat cu adevărat în atmosferă de rară distincţie şi seriozitate. Catedrala mitropolitană, sărbătoresc dăruită cu belşug de verdeaţă şi flori, ca în zilele de mare praznic, era înţesată de mulţimea celor cari au grăbit în cetatea ortodoxismului ardelenesc. Ţărani curioşi, intelectuali pătrunşi de însemnătatea momentului, cărturari cu nume mare în cultura religioasă, — toţi aşteptau sfânta Liturghie arhierească. Dar ei au şi avut ce aştepta. Căci această Liturghie s'a slujit cu măreţia caracteristică numai slujbelor ortodoxe înfrăţite în podoaba veacurilor creştine. I. P. S. Mitropolit *Nicolae*, înconjurat de PP. SS. Episcopi *Andrei* al Aradului, *Nicolae* al Clujului, *Vasile* al Timişoarei, *Nicolae* al Oradei şi *Policarp* al Americei, precum şi de un măreţ sobor de protoerei, preoţi şi diaconi, este cel care a slujit-o. Sensul curat al aşezării protosinghelilor *Veniamin Nistor* şi *Teodor Scorobeţ* în vrednicia călugărească de arhimandriţi a impresionat adânc. Iar corul mitropoliei, condus de păr. prof. *Gh. Şoima* şi complectat prin contribuţia prea preţioasă a solistului *P. Gherman* a adus înălţare de suflet şi bogăţie de artă muzicală religioasă.

Nu ne îngădue spaţiul ca să facem pomenirea pe nume a tuturor celor cari au luat parte la sfânta slujbă. Increstăm totuşi prezenţa următorilor: prof. *S. Dragomir*, ministrul minorităţilor, general *D. Papp*, rezident regal, academicienii *Dr. I. Lupaş*, *Nichifor Crainic*, *Onisifor Ghibu*, generalii *Gh. Leventi*, *D. Gheorghiu* şi *Mehedinţi* (Cluj), inspector general *Başotă*, etc.

Cuvântări de omagiu şi de învăţătură aleasă

Intâiul cuvânt omagial l-a adus P. S. episcop *Andrei Magieru* al Aradului. Cu înţelepciunea-i de vlădică pios şi adevărat, P. S. Sa a spus, scurt reproducând, următoarele:

»Mântuitorul nostru Iisus Hristos, pe când încă petrecea împreună cu apostolii Săi, făcând aluzie la minunile văzute de ei, a zis: »Amin zic vouă, că încă şi mai mari lucruri decât acestea veţi vedea«.

Seria acestor mari minuni începe chiar cu Pogorîrea Sfântului Duh, a cărei urmare a fost răspândirea creştinismului, transformarea lui Saul în Paul, nenumăratele convertiri şi mai ales dăinuirea creştinismului împotriva tuturor duşmanilor lui văzuţi şi nevăzuţi. Noi suntem de altfel şi trăim sub puterea minunilor începând cu Pogorîrea Sfântului Duh şi până la sfârşitul lumii. Ba minunile acestea întrec în mărimea lor chiar şi pe acelea din vremea Mântuitorului.

Privitor la Rusalii, nu e de-ajuns să spunem că acest praznic stă la întemeierea Bisericii. Căci acest fapt este acum istoric. Pogorîrea Duhului Sfânt însemnează praznicul spiritualităţii creştine, ni-l arată pe Mângâitorul cel care stă cu noi până la sfârşitul veacurilor. Noi ne simţim şi astăzi tot aşa de mângâiaţi de cuvântul Mântuitorului ca şi acum două mii de ani. Aceasta rezultă din credinţa puternică pe care ne-o înlesneşte Duhul Sfânt, cel ce cu noi petrece în toată vremea. El este adevărul şi lumina, pe care nu le poate întuneca nimic din lume. In fiecare an, Pogorîrea Sfântului Duh arată mereu biruinţa lui Hristos.

Duhul este făcător de viaţă duhovnicească. Căci adevărata viaţă este »să te cunoască pe tine unul Dumnezeu«.

Despre Duhul ne este foarte greu să vorbim, pentrucă trăim în el încă dela botez, ne înfiiază în Dumnezeu, ne petrece la mântuire, ne inspiră, ne renaşte în duhul lui Hristos şi face minuni.

P. S. Sa a arătat apoi că şi alegerea I. P. S. mitropolit trebue înţeleasă ca o faptă ieşită din voinţa lui Dumnezeu. Căci nimic nu se petrece fără voia lui Dumnezeu. Duhul Sfânt a lucrat 20 de ani prin cel ales.

Alesul ierarh a subliniat apoi contribuţia I. P. S. Sale la întemeierea Asociaţiei clerului şi la definirea spiritualităţii creştine şi româneşti, arătând pentru totdeauna ce însemnează rasă şi ortodoxie. Deosebit de însemnată i-a fost mai ales contribuţia la Legea de organizare bisericească.

»Astăzi, noi nu aducem laudă omului, ci îl mărim pe Dumnezeu. Nu ne-am adunat ca să aducem lauri, ci în scopul educării sufletului.

Aducem elogii întâiului mitropolit al Ardealului din România pe veci întregită, căci nimic din ceeace s'a făcut nu s'a făcut fără contribuţia I. P. S. Sale. Îi datorăm mult şi îi spunem că poate fi fericit. Rari sunt ierarhii cari să fi putut lucra atât de mult la temelia ţării întregite.

Socotindu-se tălmaciul întregei suflări româneşti, P. S. Sa a încheiat astfel: »Ai desfăşurat şi purtat cu demnitate un steag. Să-l conduci şi pe mai departe cu aceeaş hotărîre şi putere. Rămâne să fie chemate în fiinţă şi *instituţii de caritate* prin care să se reverse iubirea lui Dumnezeu în poporul nostru. Căci Dumnezeu este iubire. Sfântul Duh va sta şi acum în sprijin, ca să se realizeze aceste instituţii ale iubirii creştineşti«.

Cuvântul P. S. episcop Nicolae Colan al Clujului

Cu verbul inspirat pe care îl mai întâlnim doar la vlădica Ivireanu, *P. S. Nicolae Colan* a spus:

Inalt Prea Sfinţite,

„Un asemenea arhiereu ni se cădea nouă!..."

Aşa trebue să-şi fi spus, în clocot de duhovnicească bucurie mulţimea norodului drept credincios adunat la Rusaliile anului 1920, în această catedrală, spre a fi de faţă la sfinţirea întru arhiereu a celuice avea să şadă pe scaunul vlădicesc al Mitropolitului Andrei Şaguna.

Acest murmur de lăuntrică bucurie nu era stârnit numai de albastrii ochi ai „Mirelui", în privirea căruia se resfrângea parcă toată seninătatea cerului românesc şi toată curăţenia strămoşeştii noastre credinţe; el nu era stârnit nici numai de statura impresionantă a celui încununat cu mărire şi cu cinste, nici numai de luminata şi calda lui propovedanie din marea zi de praznic. Nu. Ci bucuria celorce i-au strigat cu însufleţire „vrednic este" avea o obârşie mult mai adâncă şi o îndreptăţire mult mai neînşelătoare. Ea izvora din strălucita mărturie a celor cincisprezece ani de neîntrerupt apostolat, pe care profesorul de teologie Dr. Nicolae Bălan îi închinase dreptmăritoarei Biserici a lui Hristos şi, prin ea, neamului.

Intr'adevăr cincisprezece ani de zile propoveduiseraţi Inalt Prea Sfinţite, de pe cele două amvoane, al şcoalei şi al presei, pe cari le-aţi cinstit cu luminată minte, cu înflăcărată simţire, cu eroică credinţă şi jertfelnică faptă. De pe aceste două amvoane aţi vestit, cu neîmpuţinată însufleţire, Impărăţia lui Dumnezeu şi Impărăţia neamului.

Cea dintâi Impărăţie o aşteptăm încă. Ci pe-a doua, iată, că ne-a dăruit-o bunul Dumnezeu, drept răsplată a silinţelor şi jertfelor înaintaşilor noştri.

Aşa cum trebue luată Impărăţia lui Dumnezeu „cu asalt" (Matei 11, 12) a fost luată şi Impărăţia neamului. In acest asalt aţi fost de faţă, luptând, şi Inalt Prea Sfinţia Voastră. Căci — ca să nu pomenim decât un singur episod al luptei — eroicul drum ce l-aţi făcut la Iaşi în toamna furtunoasă a anului 1918 nu poate fi socotit decât o faptă de „asalt" pentru cucerirea Impărăţiei neamului, între ale cărei sfinte hotare vieţuim de douăzeci şi doi de ani încoace.

Asemenea fapte aveau darul de a împrumuta mărime epică personalităţii de „Preot deşteptării noastre, semnelor vremii profet", pe care izbutiseraţi să v'o zidiţi încă din tinereţele Inalt Prea Sfinţiei Voastre.

Dar oricât de frumoşi şi de rodnici au fost anii de dăscălicească îndeletnicire ai I. P. S. Voastre, măsura excepţionalei vrednicii nu V'o dau decât epocalele fapte, din cari I. P. S. Voastră V'aţi împletit primele două decenii de viaţă, ca Mitropolit al Românilor ortodocşi din Ardeal, Banat, Crişana şi Maramureş.

Aşezat pe scaunul nemuritorului Şaguna, aţi început metodic uriaşa muncă pentru înfăptuirea măreţului program care

era: înviorarea, desvoltarea și sporirea așezămintelor bisericești moștenite. Ele aveau să înlesnească apoi o mai temeinică pregătire a clerului, al cărui luminat și însuflețit apostolat era menit să înoiască și să adâncească viața religioasă și națională a poporului credincios.

E singurul program înțelept și singura metodă rodnică a oricărui ierarh. Căci buna îndrumare a vieții poporului către limanurile fericirii vremelnice și veșnice nu e cu putință decât cu ajutorul unui cler luminat și devotat misiunii sale sfinte. Iar pregătirea unui asemenea cler reclamă instituții culturale temeinic rânduite. De aceea una dintre primele griji ale Inalt Prea Sfinției Voastre a fost reorganizarea învățământului teologic. Dar nu numai așa...,. trântindu-l o pravilă improvizată, și lăsându-l apoi în voia întâmplării, ci sporind anii de studiu ai ucenicilor științei sacre, înzestrând Academia teologică din Sibiu cu o strălucită bibliotecă și cu un și mai strălucit paraclis, pentruca și mintea și inima să aibă de unde-și lua hrana — și așezând pe dăscăliceștile catedre ale acestei școale tineri împătimiți de carte și cu sufletul arzând de dragostea Bisericii lui Hristos și a neamului — tineri cărora le-ați verificat în prealabil aptitudinile și pe cari i-ați purtat apoi, cu neprecupețite jertfe, la înaltele școale din țară și străinătate, până când, sub neîntrerupta îndrumare a Inalt Prea Sfinției Voastre, au izbutit să se apropie de măsura virtății bărbătești de care pomenește Sfântul Pavel în scrisoarea sa către Efeseni (4, 13).

Plecată dintr'o asemenea școală la propoveduire, preoțimea nu a fost lăsată pradă fatalei rustificări, prin atât de păgubitoarea înstrăinare de carte. Armătura științifică și înalta tensiune misionară i-a fost vecinic îmbogățită și împrospătată prin acele minunate publicații religioase, cari alcătuiesc astăzi justificata mândrie a Sibiului ortodox: Seriile de lucrări teologice și pedagogice, bibliotecile de popularizare a problemelor de credință, excelenta „Revistă Teologică", „Telegraful Român", octogenarul săptămânal încărcat de prestigiu, precum și atât de răspânditele foi religioase pentru popor „Lumina Satelor" și „Oastea Domnului". Aceluiași scop al desăvârșirii preoțimii prin propriile ei strădanii îi este închinată (în parte) și „Asociația clerului Andrei Șaguna", a cărei alcătuire tot din grija luminată a Inalt Prea Sfinției Voastre a răsărit și a cărei rodnică activitate tot sub îndrumarea I. P. S. Voastre se desfășoară până'n ziua de astăzi.

O preoțime astfel pregătită, îndrumată și strunită la lucrarea misionară, era în stare să desfunde isvoarele vieții religioase, culturale și naționale, să adepe, să învioreze și să întărească sufletul poporului credincios. Harnica preoțime crescută și duhovnicită în școala I. P. S. Voastre și-a împlinit și-și împlinește cu pricepere și elan izbăvitoarea ei misiune. Nu numai din îndemnul propriei conștiințe, ci — evident — și de obligația de a urma cuceritoarea pildă a devotatului Arhipăstor. Căci I. P. S. Voastră nu se mulțumea cu îndrumarea și supravegherea lucrării harnicei preoțimi, ci Vă găseați înșivă totdeauna în primele rânduri ale propoveduitorilor. Cuvântul înțelept și înaripat al I. P. S. Voastre era așteptat și ascultat cu nestăpânită sete și cu religioasă luare aminte, fie că era rostit din mijlocul vastei catedrale din Sibiu, din fața mulțimii de biserici pe care le-ați târnosit, din numeroasele vizitații canonice pe cari le-ați săvârșit, din „gura de raiu" a restauratei Mănăstiri Brâncovenești din Sâmbăta de sus, sau din sărbătoreștile scrisori pastorale pe care le-ați trimis, la zile mari, sau în vremuri grele, iubitului popor credincios al I. P. S. Voastre.

Dar I. P. S. Voastră a pus la îndemâna strădalnicului său cler, spre luminarea și duhovnicească gospodărire a norodului, și patru așezăminte obștești de cea mai mare importanță: Cea dintâi, Oastea Domnului, *era menită să prindă, să păstreze și să'ndrumeze în alvia vieții bisericești curentul de trezire religioasă, de după război, al largilor pături țărănești. A doua,* Frăția Ortodoxă Română, *era chemată să împlinească aceeași slujbă sfântă în mijlocul obștei cărturărești a neamului. A treia,* Societatea Sfântul Gheorghe, *avea să adune tineretul entuziast sub steagul lui Hristos și al națiunii române; iar a patra,* Societatea femeilor ortodoxe, *chema aprinsa evlavie și duioasa milă a femeilor la creștineasca treabă a operei de caritate și la a înfrumsețării sfintelor lăcașuri de închinare.*

Tuturor acestor alcătuiri I. P. S. Voastră le-a dat programe potrivite cu apostolia pe care aveau s'o împlinească în mijlocul poporului credincios. Emoționați de amintirea mărețelor clipe petrecute la Cluj cu prilejul întemeierii „Frăției Ortodoxe Române" subliniem mai ales programul ce l-a dat I. P. S. Voastră acestei Asociații, program care cu drept cuvânt a fost numit „capodopera doctrinală a oricărui creștinism militant".

Dar grija bunei îndrumări a vieții clerului și poporului drept credincios n'a angajat niciodată exclusiv și integral uriașa putere de muncă a I. P. S. Voastre; marile evenimente ale vieții naționale V'au avut totdeauna în mijlocul lor, cu inițiativa salutară, cu sfatul luminat, cu fapta izbăvitoare. Intr'adevăr I. P. S. Voastră a fost de față, activ, *la făurirea nouei Constituții a României Mari și a fost mai ales factorul dea-dreptul hotărâtor în făurirea Legii de temelie a Bisericii dreptmăritoare din cuprinsul patriei întregite. Fără luminata și neînduplecata luptă a I. P. S. Voastre, rânduielile șaguniene cu greu și-ar fi putut întinde puterea peste întreaga Biserică Românească, oricât de verificată a fost rodnicia acestor rânduieli în viața de peste trei sferturi de veac a neamului nostru de dincoace de Carpați.*

De față ați fost și la discuția legii pentru regimul cultelor, când V'ați rostit în Senatul Țării celebrul discurs, incomparabil monument de erudiție, de elocință, de simțire ortodoxă și de înflăcărat patriotism, dupăcum de față ați fost și la discuția parlamentară a nenorocitului Concordat, împotriva căruia ați redactat și citit, în numele Sfântului Sinod, cunoscutul Protest, ale cărui adânci temeiuri n'au fost și nu vor putea fi surpate niciodată.

De față ați fost, cu toată puterea judecății limpezi și cu toată căldura inimii iubitoare de Hristos și de neam, atunci când același Sfânt Sinod a alcătuit răsunătoarea declarație pentru prezența activă a preotului în toate compartimentele vieții obștești, fiindcă „Biserica, având o concepție totalitară despre existență, misiunea preoțimii e angajată în toate ramurile de activitate ale vieții, pentru a le creștina"; dupăcum de față ați fost și atunci, când Instituția sacră s'a rostit, prim supremul său organ de conducere, împotriva francmasoneriei și a literaturii imunde.

N'ați lipsit nici din Blajul care în 1936 găzduia adunarea generală a „Astrei", adunare cinstită cu prezența augustului nostru Suveran. Prin memorabilul discurs rostit cu acest atât de solemn prilej, I. P. S. Voastră a făcut să plutească măcar o clipă duhul Marelui Șaguna peste mica metropolă a fraților noștri „din cealaltă strană".

Și — ca să vorbim de-un fapt dintre cele mai recente — gata la datorie a fost I. P. S. Voastră și atunci, când s'a legiferat reînființarea episcopiei ortodoxe a Timișoarei. Căci fără ținuta neînduplecatei consecvențe și justificatei dârzenii a I. P. S. Voastre împlinirea testamentarei dorinți a lui Șaguna s'ar fi amânat încă multă vreme.

După unele ca acestea, vom putea spune cu tot dreptul, că nici un moment de măreață afirmare a sfintei noastre Biserici nu s'a petrecut în ultimele două decenii, fără ca deasupra lor să nu se profileze covârșitoarea personalitate a I. P. S. Voastre.

Se spune de obicei că oamenii cu preocupările legate de viața tărâmului duhovnicesc n'o prea brodesc cu rostuirea și sporirea bunurilor materiale. Nu știu cât adevăr va fi cuprinzând această zicală. Ceeace știu cu certitudine întemeiată pe socoteli precise este, că în cei douăzeci de ani de înțeleaptă și de rodnică arhipăstorire ai I. P. S. Voastre zestrea materială a Arhiepiscopiei de Alba Iulia și Sibiu a sporit cu echivalentul impresionantei sume de una jumătate de miliard de Lei, sumă din care peste douăsute de milioane au fost investite în monumentala Școală normală ortodoxă din Sibiu, mare cât o universitate, în cele 155 de biserici nouă, în cele 149 case parohiale și în cele 35 de case culturale cari s'au durat sub înțeleapta îndrumare a I. P. S. Voastre.

O, dar încă multe am avea de spus, dacă am vrea să înșirăm și să zugrăvim după cuviință toate faptele de proporții cu adevărat șaguniene ale Inalt Prea Sfinției Voastre, care în nu mai mult de douăzeci de ani de activitate arhierească a izbutit să-și zidească un incomparabil prestigiu.

Rostul cuvântului nostru însă este altul. El nu vrea decât să justifice gestul prin care un comitet de inițiativă, desigur în asentimentul întregului cler și popor, a pus la cale alcătuirea volumului omagial închinat Inalt Prea Sfinției Voastre, la împlinirea celor două decenii de arhipăstorire.

Predându-Vă acest volum, Vă rog să-mi îngăduiți, Inalt Prea Sfințite, să fac slujbă de diacon și în numele celorce s'au ostenit întru alcătuirea lui să înalț către cerul tuturor îndurărilor obștească rugăciune:

„Inalt Prea Sfinției Sale, Prea luminatului și cu vrednicie încuviințatului nostru Domn Nicolae, Arhiepiscop al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba Iulia și Sibiu, și Mitropolit al Românilor ortodocși din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș, dă-i Doamne, zile bune și îndelungate, viață pacinică, sănătate, mântuire și bună sporire întru propoveduirea evangheliei păcii și în păstorirea turmei cei cuvântătoare pe calea mantuirii și-l păzește pe dânsul întru mulți fericiți ani!"

După ce a primit volumul omagial, I. P. S. mitropolit *Nicolae* a răspuns prin cuvântarea, pe care o publicăm, după însemnările noastre, în fruntea foii.

In sunetul clopotelor și urmat de sobor, de oaspeți distinși și de tot poporul, I. P. S. Mitropolit a fost condus apoi la reședință.

Recepția

Mai mulți crainici au ținut să tălmăcească sentimentul nației românești, față de I. P. S. S. Mitropolit *Nicolae*, și printr'o recepție care s'a desfășurat în palatul mitropolitan.

Dl ministru *Silviu Dragomir*, în numele guvernului, a spus: »Domnul președinte al Consiliului, Consilier regal Gh. Tătărescu m'a însărcinat să aduc urările cele mai calde pentru această sărbătorire binemeritată, organizată de clerul și poporul din această parte a țării. Dorim să Vă păzească Dumnezeu, ca să conduceți și în zilele ce urmează Biserica și neamul spre înălțare.

Lângă urările guvernului le aduc și pe ale mele personale«.

A adăugat apoi că noi suntem un popor cu care s'a împlinit dreptatea istorică și că se cade să avem toată încrederea în dreptatea lui Dumnezeu.

Au mai vorbit: Dl rezident regal general *Dănilă Papp* în numele ținutului Mureș, dl general comandant *Gh. Leventi* în al oștirii, dl prof. univ. *Em. Țeposu* (Cluj) pentru F. O. R., păr. arhimandrit *T. Scorobeț* din partea Cons. arhiepiscopesc, păr. Dr. *Gh. Ciuhandu* din partea Asociației clerului, dl colonel prefect *D. Tocineanu* în numele obștei din jud. Sibiu, dl primar Dr. *S. Pop* în al celei din municipiul Sibiu. »Astra« a trimis urări prin dl Dr. *Gh. Preda*, iar societățile feminine prin dnele *A. Măcelaru* și *Vătășanu*. Păr. *Stamatiade* a adus glasul Comunității grecești din Brașov.

Răspunzând tuturor, I. P. S. Mitropolit *Nicolae* a spus, între altele:

»Mulțumesc din adâncul inimii, tuturor, pentru cuvintele adresate și urările făcute la 20 de ani de păstorire. Cu considerare la împrejurările prin care trecem, i-am rugat pe cei cari organizau serbarea să renunțe la ea sau măcar să o reducă.

Simțămintele calde arătate de toți le voi considera ca izvor de noi îndemnuri pentru activitatea mea de aici înainte. Mă înfățișez cu toată sinceritatea înaintea Celui care m'a trimis în misiunea mea și mărturisesc că n'am alt gând decât a-mi sluji în toată clipa și în tot ceasul, cu tot devotamentul Neamul și Biserica mea.

In sărbătorirea de astăzi se manifestează alipirea clerului și poporului față de Biserica noastră care a dat poporului tot sprijinul ca să-și păstreze viața și virtuțile prin toate vijeliile. Biserica a fost sprijin, razim, stâlp în mijlocul poporului nostru și l-a ajutat să-și împlinească misiunea. Noi n'am trecut pe lângă frământări, ci am lăsat Biserica să fie o deschizătoare de drumuri pentru destinul neamului.

Mulțumesc Inaltului guvern pentru felicitările trimise și îl asigur că Biserica, azi și în orice vreme, cu tot spiritul ei de jertfă, este tare și gata să stea cu devotament în slujba neamului.

I. P. S. Mitropolit *Nicolae* a încheiat, arătând că noi nu suntem un produs al tratatelor, avem dreptul la libertate și la o desvoltare pacinică. »Cred în adevărul Evangheliei; cred în puterea de mântuire a Bisericii; cred în viitorul poporului român și a Patriei sale întregite!«

Agapa

La aceasta a fost poftiți oaspeții cei mai distinși, în Aula Academiei teologice »Andreiane«. I. P. S. Mitropolit *Nicolae* a elogiat personalitatea M. S. Regelui și a închinat pentru sănătatea, gloria și domnia pacinică a Suveranului.

Pentru omagierea I. P. S. Mitropolit a cuvântat, cu destoinicia-i și priceperea-i prea cunoscute, dl prof. univ. Dr. *I. Lupaș*. Dsa a subliniat că în istorie rămâne numai omul instituțional și că omul providențial, în Ardeal, se dovedește a fi I. P. S. Mitropolit *Nicolae*. I. P. S. Sa a dat un avânt nemaicunoscut tineretului științific din centrul Mitropoliei și rezultatul îl vedem în publicațiile temeinice cari au dus bun renume și peste granițe. Tinerii cei mai distinși au fost trimiși în centrele Europei ca să aducă lumină. Acest gest va rămâne o școală și pentru viitor. Sibiul a devenit apoi o adevărată pepinieră de vlădici, cum a fost odinioară Secul sau alte centre. Vlădicii dela granița de Vest sunt exemplu pentru aceasta.

»Dorim I. P. S. Mitropolit Nicolae să ajungă un mitropolit instituțional. Suntem siguri că aceasta se va întâmpla. Poporul nostru, de câte ori vrea să exprime ceva foarte înalt despre un om, zice: »Este om ca un Șaguna«. In viitor, el va ajunge să exprime: »Om ca un Nicolae Bălan«.

Seara, în sala teatrului municipal, I. P. S. Mitropolit *Nicolae* a fost sărbătorit și printr'un excelent concert religios dat de corul școalelor normale »A. Șaguna«, condus de păr. prof. *Gh. Șoima*. Păr. diacon *P. Gherman* a interpretat, în admirația publicului prezent, câteva bucăți clasice de muzică religioasă.

* * *

Să luăm și noi îndemn și lumină din strălucirea sărbătoririi dela Rusaliile lui 1940. Din mijlocul »Sărbătorii Ardealului« să facem urarea duhovnicești fii:

Intru mulți ani, Stăpâne!

D. Călugăr

Telegrame şi scrisori de felicitare primite de I. P. Sf. Mitropolit Nicolae

Reproducem aici o parte din cele câteva mii de telegrame şi scrisori de felicitare primite de I. P. Sf. nostru Mitropolit *Nicolae* cu prilejul aniversării a douăzeci de ani de binecuvântată arhipăstorire.

Cu prilejul împlinirei a douăzeci de ani de strălucită arhipăstorire în sfânta biserică ortodoxă a Ardealului, Vă adresăm în Numele nostru şi al sfântului Sinod cele mai călduroase felicitări şi Vă urăm din inimă mulţi ani de rodnică slujire Bisericii, Patriei şi neamului.

NICODIM, patriarh

*

Biserica ortodoxă a Ardealului sărbătoreşte munca plină de roade şi pilduitoare de vrednicie arătată de arhipăstoria Inalt Prea Sfinţiei Voastre în curgerea celor douăzeci de ani de când străluciţi pe scaunul nemuritorului Andrei Şaguna. Această sărbătoare este un praznic al întregei biserici ortodoxe române prin care se cinstesc străduinţele unui mare Ierarh.

Arhiepiscopia laşilor care în trecutul vremii a avut adânci legături istorice şi de cultură cu biserica ardeleană, se asociază cu bucurie la cinstirea Inalt Prea Sfinţiei Voastre, mai ales că în timpurile de restrişte ale războiului de întregire a Neamului, Moldova v'a primit paşii rătăcitori şi v'a întărit în crezul naţional al cărui stindard îl purtaţi cu tenacitatea ce Vă caracterizează; idealul Inalt Prea Sfinţiei Voastre a fost şi idealul Moldovenilor şi de aceea Vă rugăm să primiţi florile recunoştinţii atât din partea noastră, cât şi din partea tuturor dreptcredincioşilor din cuprinsul mitropoliei Moldovei şi Sucevei. Dea bunul Dumnezeu sporire puterilor fizice şi sufleteşti ca să puteţi străluci mulţi ani pe tărâmul conducerii şi al creaţiei în viaţa noastră bisericească ortodoxă.

IRINEU, Mitropolitul Moldovei şi Sucevei

*

Omagiind rodnica activitate pastorală şi culturală de până acum, facem caldă urare vrednicului şi distinsului arhipăstor al Ardealului, rugând pe Dumnezeu să-i dăruiască arhipăstorie îndelungată, sănătate şi mulţumire sufletească.

NIFON, Mitropolitul Olteniei

*

Din toată inima sunt alături cu cei care au norocul să fie de faţă la sărbătorirea I. P. S. Voastre, rugând pe Dumnezeu să Vă dăruiască păstorire lungă, paşnică şi plină de roade duhovniceşti. Intru mulţi ani.

TIT al Hotinului

*

Douăzeci ani de prea înţeleaptă arhipăstorire a Ardealului ortodox ne îndeamnă la respectuoase omagii pentru vrednicul urmaş al marelui Şaguna, strigându-i din tot sufletul: Intru mulţi ani Inalt Prea Sfinţite Stăpâne arhiepiscop.

Arhiepiscop EFREM TIGHINEANU,
cu Consiliul eparhial Chişinău

*

Cu ocazia împlinirii a 20 ani de rodnică arhipăstorire, Vă transmit cele mai calde urări de bine.

Episcop LUCIAN al Romanului

*

In numele clerului şi al credincioşilor eparhiei Constanţa în majoritatea selectă ardeleni cari au reromanizat marea cea mare a litoralului ei moştenire dela strămoşul nostru Mircea cel Bătrân, cu frăţească dragoste şi suflet curat mă alătur şi eu preoţimei şi credincioşilor Mitropoliei Voastre cari Vă sărbătoresc azi cu prilejul împlinirei a douăzeci de ani de luptă ortodoxă şi înflăcărarea românismului la graniţa etnică dar nu sufletească din spre soare apune a României Mari. Sănătate, viaţă lungă şi pace.

Episcop GHERONTIE al Tomisului

*

Ploaia oprindu-ne, regretăm neparticiparea. Dumnezeu să Vă binecuvinteze cu sănătate mulţi ani spre sfânta întărire a Bisericii şi Neamului.

Episcop GRIGORIE al Argeşului

La sărbătoarea celor douăzeci de ani, de arhipăstorească activitate în folosul Bisericii şi Patriei, luăm parte cu tot sufletul şi Vă urăm sănătate şi mulţi ani de rodnică păstorire.

Episcop COSMA al Dunării de jos

*

Astăzi când Ardealul sărbătoreşte prea vrednicul său arhipăstor, mă asociez şi eu la bucuria obştească, rugând pe Acela care purcede dela Tatăl Duhul înţelepciunei, Duhul înţelegerii şi al dragostei, ca să reverse darurile Sale cu îmbelşugări şi pe viitor asupra arhipăstoriei Inalt Prea Sfinţiei Voastre, spre binele sfintei noastre biserici ortodoxe şi al Neamului întregit.

Episcop DIONISIE al Ismailului

*

In suflet cu sentimentele omagiale ale Mitropoliei ardelene la douăzeci ani de arhipăstorire bogată în vrednicii, urez Inalt Prea Sfinţiei Tale încă multe aniversări fericite.

Episcop VASILE al Maramureşului

*

Atotputernicul primind apostolatul închinat Lui, binecuvinteze cu rodnicie deceniile viitorului pentru înălţarea neamului. Calde felicitări.

Episcop IULIU HOSSU

*

Doresc din tot sufletul ani mulţi, rodnici şi sfântă păstorire.

IOAN, episcopul Lugojului

*

Biserica regnicolară evangh.
C. A din România
EPISCOPUL *Sibiu, la 15 Iunie 1340*

EXCELENŢĂ!

In ziua când se împlinesc 20 ani, de când Excelenţa Voastră aţi fost învestit cu cea mai înaltă demnitate din Ardeal a Bisericii Ortodoxe-Române, Biserica Regnicolară evangh. C. A. din România ia parte cu toată căldura la această importantă serbare. Imi fac o deosebită plăcere tălmăcindu-Vă personal şi în numele bisericii pe care o reprezint, cele mai cordiale felicitări, pe care rog să le primiţi drept expresiunea sinceră a admiraţiei mele. Aceleaş sentimente de mare stimă Vi se păstrează şi în cercurile largi ale Bisericii Regnicolare ev. C. A. din România pentru activitatea izvorâtă dintr'un spirit adevărat creştin a Excelenţei Voastre.

Dorim ca Atotputernicul Dumnezeu să Vă dea sănătate şi depline puteri la mulţi ani, pentru ca Excelenţa Voastră să vadă roadele din belşug ale muncii neobosite şi atât de blagoslovită pentru binele bisericii pe care o conduceţi.

Primiţi, Vă rog, Excelenţă, pe lângă binecuvântările noastre, asigurarea distinsei mele stime şi consideraţiuni.

D. Dr. V. GLONDYS, Episcop

*

Banca Naţională
a României
Cabinetul Guvernatorului
Bucureşti, 21 Iunie 1940

Inalt Prea Sfinţite,

Ne asociem cu foarte mare bucurie la sărbătorirea celor douăzeci de ani de lumioasă şi românească păstorire a Inalt Prea Sfinţiei Voastre în sânul strămoşeştei biserici a Mitropoliei Ardealului.

Străduinţele luminoase depuse timp de douăzeci de ani de Inalt Prea Sfinţia Voastră pentru întărirea credinţei strămoşeşti şi a simţământului patriotic în sufletele credincioşilor ce stau sub păstorirea Inalt Prea Sfinţiei Voastre, au dat roadele cele mai strălucite.

Cu aceste simţăminte ne facem o deosebită bucurie a Vă aduce la cunoştinţă că Instituţiunea noastră a aprobat suma de 500.000 lei pentru complectarea picturii Catedralei Mitropolitane din Sibiu, în cinstea muncii strălucite şi atât de fericită în frumoase roade a Inalt Prea Sfinţiei Voastre.

Urându-Vă din nou, din tot sufletul, sănătate pentru a duce mai departe cu izbândă strălucita misiune spirituală, Vă rugăm să primiţi asigurarea simţămintelor noastre celor mai distinse şi deosebită stimă.

M. CONSTANTINESCU
Guvernator al Băncii Naţionale a României
Ministrul Finanţelor

(Va urma).

Adunările Eparhiale ale Sf. noastre Episcopii

— Din lucrările sesiunilor anului 1940 —

Aleşii sfetnici ai eparhiilor sfintei biserici ortodoxe române întruniţi, ca reprezentanţi autorizaţi ai clerului şi poporului dreptmăritor, în adunări anuale, au dat seamă din nou despre felul cum înţeleg să-şi îndeplinească însărcinarea de-a munci spre întărirea şi propăşirea bisericii, spre binele credincioşilor ei, şi prin aceasta şi spre binele unei frumoase ţări, întregite pe urmele sacrificiilor şi a devotamentului marilor înaintaşi, ctitori de ţară şi de aşezăminte bisericeşti.

Ne vom opri la câteva din lucrările de căpetenie ale numitelor adunări.

1. Incepem cu cea mai tânără dintre eparhii: *a Timişoarei*. Cea dintâi adunare eparhială a reînviatei episcopii ortodoxe române timişorene, (înfiinţate în 8 Noemvrie 1939), s'a întrunit în ziua de 5 Mai 1940.

Cuvântarea magistrală, rostită la deschidere de P. S. episcop *Nicolae* al Orăzii, după ce face un scurt istoric al înaltei instituţii bisericeşti, chemate la viaţă nouă, aduce, în numele Banatului, smerită închinăciune şi depune la treptele Tronului M. Sale Regelui *Carol II* cununa nevestejită a sentimentelor de netrecătoare şi desăvârşită recunoştinţă, pomenind apoi cu pietate numele prea fericitului ierarh *Andrei* şi al celorlalţi neosteniţi şi vajniţi luptători, clerici şi mireni, ale căror osteneli au rodit cu prisosinţă. După aceasta P. S. Sa, în calitate de episcop locţiitor, subliniază problemele ce vor avea să preocupe consfătuirile deputaţilor eparhiali, pe temeiul rapoartelor amănunţite care se vor prezenta. Aceste rapoarte s'au citit şi discutat. Adunarea a exprimat mulţămiri protocolare Ven. Consilii Eparhiale din Arad şi Caransebeş pentru concursul dat, referitor la organizarea restauratei episcopii a Timişoarei.

Intre alte probleme s'a accentuat şi necesitatea cumpărării şi înzestrării unei reşedinţe episcopale potrivite.

2. Sesiunea ordinară a Adunării eparhiale din Sf. Episcopie a *Aradului* s'a ţinut în 26 şi 27 Mai. P. S. episcop *Andrei*, deschizând adunarea, arată că, prin înfiinţarea Episcopiei Timişoarei, s'a creiat o situaţie nouă pentru istorica Eparhie a Aradului, Ienopolei şi Hălmajului, al cărei teritor se reduce, în urma deslipirii „părţilor anexate din Banatul Timişan", aproape la jumătate, — dar în schimb sporeşte patrimoniul Bisericii strămoşeşti, ear eparhia îş susţine „dreptul şi datoria" de a-şi întregi teritorul reclamând alte protopopiate din judeţul vecin.

In procesul de purificare a sufletului — spune cuvântul arhieresc — proces ce se petrece acum pe arena largă a lumii, biruitor iese numai poporul care îş dă seamă de marea deosebire dintre bunurile *trecătoare* şi bunurile *veşnice*, ear în lumina acestei experienţe îş va fi verificat scăderile şi căile de urmat; în lăuntrul ţării noastre pulsează viitorul nou al renaşterii naţionale, care este întoarcerea la bunele tradiţii creştine şi reînrădăcinarea în solul strămoşesc. România îş desăvârşeşte virtuţile străbune, în actuala încercare, cu ochii aţintiţi la cer, Biserica se roagă şi binecuvintează zorii renaşterii naţionale. Acesta e luminişul ce ne dă orientare la rescruce.

Din desbaterile rapoartelor remarcăm:

In cadrele adunării eparhiale, cu privire la alegerea şi constituirea ei, nu se mai admit membri francmazoni, necununaţi şi din căsătorii mixte sau sectare;

Se constată cifre îmbucurătoare cu raport la: numărul credincioşilor din eparhie, scăderea concubinilor, înfiinţarea de parohii nouă, etc.;

Organizarea colportajului la sate şi respândirea icoanelor ortodoxe pentru podoaba caselor;

Situaţia Academiilor teologice, şi alte vechi desiderate. Se aşteaptă în deosebi ca problema Academiilor de teologie *să se deslege pe dreptate*, legiferându-se raportul dintre academiile teologice şi facultăţile teologice, în înţelesul în care chiriarhii mitropoliei noastre au cerut şi cer această deslegare.

3. Adunarea Eparhiei *Vadului, Feleacului şi Clujului* s'a ţinut tot la Duminica Samarinencii. Vorbirea de deschidere, rostită de P. S. episcop *Nicolae Colan*, cu înţeleaptă şi creştinească gândire, se opreşte asupra celor două momente, legate de anul Domnului 1940 şi aducătoare de bucurie şi mândrie naţională şi ortodoxă. S'a împlinit adecă, în primăvară, un deceniu de când iubitul nostru Suveran conduce, cu bună rodnicie, destinele ţării. Şi tot în această primăvară se împlinesc două decenii de când I. P. S. mitropolit Nicolae a fost aşezat în scaunul vlădicesc al lui Şaguna, „scaun pe care I. P. S. Sa l-a încărcat cu un impresionant prestigiu şi cu o ne mai văzută strălucire". Adunarea trimite omagii de nestrămutat devotament Suveranului, şi cele mai bune urări Arhipăstorului dela Sibiu. — Se ia act cu satisfacţie de rezultatele obţinute de eparhie pe teren bisericesc, cultural şi social. S'a hotărât să se facă demersuri pentru modificarea legii sectelor, pentru respectarea repausului duminecal, pentru aducerea premilitarilor şi străjerilor la biserică în Dumineci şi sărbători; în colaborare cu celalalte eparhii să se intervină pentru sancţionarea articolului din Constituţie privitor la căsătoria bisericească. — Un raport special s'a ocupat de situaţia Academiilor teologice din Ardeal: Adunarea invită Consiliul eparhial să protesteze împotriva dispoziţiilor Legii de raţionalizare a învăţământului superior privitoare la Academii, să redacteze un memoriu şi, împreună cu celelalte eparhii, să facă paşii trebuitori pentru repunerea acestor instituţii în drepturile de care sânt vrednice, drepturi specificate în Legea de organizare a bisericii noastre.

4. Adunarea eparhială a Episcopiei *Orăzii*, de Duminecă şi Luni, în 26 şi 27 Mai, a cercetat şi deslegat chestiunile privitoare la bunul mers al bisericii bihorene, într'o atmosferă de calm şi încredere în ziua de mâne. Intr'o luminoasă vorbire, P. S. episcop *Nicolae* scoate la iveală sforţările constante depuse în scopul îmbunătăţirii condiţiilor de viaţă spirituală şi materială ale tuturor aşezămintelor vechi şi nouă, cerute de trebuinţele duhovniceşti ale credincioşilor din întreaga eparhie. S'au ctitorit, cu un avânt de laudă mai multe locaşuri de închinare în locul celor vechi, slăbite de vremuri, pe culmile şi văile Bihariei. Drept pildă, P S. Sa aduce la cunoştinţa adunării, că în galeria ctitorilor şi binefăcătorilor episcopiei bihorene a intrat dl inspector general veterinar al municipiului Oradea, *Dr. Alexandru Haşaş*, prin ridicarea în cimitir a bisericii închinate „Invierii Domnului". Această biserică, de prohodire a celor adormiţi întru dreaptă credinţă, a costat aproape două milioane de lei şi a fost sfinţită în 12 Mai a. c. cu împreuna lucrare a P. Sfinţitului episcop Vasile al Caransebeşului.

Se încrestează în adunare grija deosebită ce o are Consiliul eparhial faţă de Academia teologică, precum şi faţă de reorganizarea mănăstirii Izbuc şi nu mai puţin faţă de problema sectarismului şi concubinajului. P. S. Sa subliniază faptul că în timp de zece ani s'au zidit în Biharia şasezeci de biserici nouă şi, paralel cu această stare, trebue să meargă neapărat şi zidirea caselor parohiale.

5. Adunarea eparhială a *Caransebeşului* fusese convocată pe ziua de 31 Martie. Sub conducerea P. S. Sale episcopului *Vasile*, s'au luat la cunoştinţă rapoartele generale şi speciale, prezentate de Consiliul eparhial.

Adunarea, pe temeiul cuvântului autorizat al membrilor săi, a cerut, în chestiunea Academiilor noastre teologice, respectarea drepturilor bisericii în formarea clerului, drepturi specificate în Legea de organizare a Bisericii ortodoxe din România, şi o colaborare echitabilă a puterii de stat, care de asemenea are interes ca educaţia clerului nostru să fie cât mai îngrijită.

Comunicat Nr. 35

Mareşalul Curţii Regale face cunoscut că în 27 Iunie 1940, ora 12'30, s'a ţinut, sub înalta conducere a M. Sale Regelui, un Consiliu de coroană în Palatul Regal din Bucureşti.

Consiliul a luat act de nota, primită în 26 Iunie, ora 10 seara şi remisă de guvernul Uniunii sovietice ministrului nostru plenipotenţiar dela Moscova. In această notă guvernul sovietelor pretinde cedarea Basarabiei şi a părţii nordice a Bucovinei, şi cere răspunsul guvernului român în cursul zilei de 27 Iunie a. c.

Consiliul, condus de dorinţa de a păstra raporturi paşnice cu Uniunea sovietică, a hotărât ca guvernul român să ceară Uniunii sovietice să stabilească locul şi timpul în care să se întrunească delegaţii celor două guverne, pentru a desbate asupra notei sovietelor. Se aşteaptă răspunsul guvernului Uniunii la propunerea guvernului român.

*

Comunicatul oficial din 28 Iunie anunţă că guvernul nostru a primit o nouă notă ultimativă dela guvernul Uniunii sovietice, care cere evacuarea teritoriului Basarabiei şi al Bucovinei de nord în timp de patru zile începând dela 28 Iunie.

In această zi, după ameazi, trupele ruseşti au ocupat oraşele Cernăuţi, Chişinău şi Cetatea Albă.

Prin decret regal se ordonă mobilizarea generală a armatelor noastre.

Guvernul român va da, în şedinţa de Luni 1 Iulie 1940, ora 3 d. a., a Parlamentului convocat, o dare de seamă amănunţită asupra acestor fapte, care alcătuesc astăzi marea dramă a românismului.

Parlamentul va lua măsuri spre a veni în ajutorul populaţiunii care s'a văzut nevoită a-şi părăsi căminurile.

A fost decretat **doliu naţional** *timp de trei zile.*

Meritată sărbătorire a unui profesor

Domnii profesori precum şi studenţii Academiei comerciale din Cluj au adus, Dumineca trecută, un cald şi meritat omagiu eminentului profesor şi membru onorar al Academiei Române, Dr. Constantin Lacea, *cu prilejul trecerii sale la pensie, după o muncă neobosită, de peste patru decenii, în slujba culturii româneşti.*

Dl Lacea se retrage — după porunca legii — dela o catedră pe care a ilustrat-o atât de mult, sămănând dragostea de carte, neam şi lege în inimile tinereşti.

La festivitatea despărţirii, dl rector al Academiei comerciale, I. Mateiu, a prezentat, într'o cuvântare măiastră icoana intelectuală a sărbătoritului, care înainte de a trece la Cluj, fusese, un şir întreg de ani, una din podoabele liceului nostru ortodox din Braşov, alături de neuitaţii Oniţ, Goldiş, Bârseanu.

A grăit apoi un reprezentant al studenţimii, arătând ce contribuţie a adus Dr. Constantin Lacea, ca profesor şi fost rector, în educaţia seriilor de studenţi ai Academiei clujene.

Dl profesor a mulţumit adânc mişcat de manifestarea impresionantă ce i s'a făcut. —

Trimitem şi din partea ziarului nostru cele mai calde urări, de ani mulţi şi buni, sărbătoritului.

Nr. 6330/1940

Comunicare

Se aduce la cunoştinţă că erezii după Păr. Dr. Bucur Buzdugan din parohia Căciulata protopopiatul Oltul decedat la 19 Mai 1940, în baza §-ului 5 din Regulamentul fondului de ajutorare preoţesc au primit dela Cassa Arhidiecezană din Sibiu, în numerar fără nici o reţinere, ajutorul preoţesc de Lei 15.000.

Sibiu, din şedinţa secţiei economice a Consiliului arhiepiscopesc, ţinută la 22 Iunie 1940.

Consiliul Arhiepiscopesc

INFORMAŢIUNI

Predică în catedrala din Sibiu. Sâmbătă, 29 Iunie va predica protopopul *Emilian Cioran.*

Duminecă, în 30 Iunie 1940, va predica protopopul *S. Cândea.*

MULŢUMIRI. I. P. S. Sa Mitropolitul nostru Nicolae mulţumeşte, pe această cale, tuturor celorce i-au trimis felicitări şi urări din prilejul sărbătoririi alor douăzeci de ani de arhipăstorire şi le împărtăşeşte arhiereşti binecuvântări.

O încetare, şi o continuare a războiului. — *In zorii zilei de Marţi, 25 Iunie 1940, încetează ostilităţile Germaniei şi ale Italiei cu Franţa.*

Marea Britanie continuă, şi singură, luptele în contra Germaniei şi Italiei.

Sf. Paşti ale anului 1941 au fost fixate, de Sf. Sinod al bisericii noastre, pentru ziua de 20 April.

Dovada iubirii faţă de biserică a dat o de curând dl ministru de finanţe, *M. Constantinescu,* **prin faptul că a dăruit, din partea sa, 200 mii de lei pentru Sf. mănăstire Neamţ, ear dela Banca Naţională, al cărei guvernator este, suma de 600 mii lei pentru seminarul monahal dela numita mănăstire, şi 200 mii de lei pentru zidirea unui trapez şi a unei băi la aceeaş mănăstire. Distinsul economist al României, dl ministru Constantinescu, se înscrie, prin aceste făptuiri, între marii ctitori ai sfintei biserici ortodoxe române.**

Protopopiat vacant în Eparhia Maramureş. *S'a publicat concurs pentru postul de protopop la Sighet, cu termenul de 15 Iulie până 15 August 1940. Beneficiile postului sunt: Sesiune parohială 32 jugăre, locuinţă în natură confortabilă, salar dela Stat, diurnă, de protopop, paşşal de cancelarie, diurnă pentru vizitaţiuni canonice. Se cer actele: Extras de naştere şi botez. Certificate şcolare şi de calificaţiune preoţească, Certificat de serviciu şi autobiografia. Concurenţilor din alte eparhii le trebue şi încuviinţarea dela P. P. S. S. Chiriarhi. Cererile de concurs se vor înainta: Episcopiei Ortodoxe — Sighet.*

Convocare. Despărţământul judeţului Sibiu al „Astrei" convoacă adunarea generală a despărţământului, care se ţine Duminecă, 7 Iulie 1940, în comuna *Boiţa,* la ora 2 după masă.

Se interzice, *printr'un jurnal al consiliului de miniştri, consumarea cărnei de bovine şi porc în* **trei** *zile pe săptămână în localurile publice, ca şi în casele particulare.*

Societatea „Sf. Gheorghe" din Ghijasa de jos, protopopiatul Agnita, a dat decurând, sub preşedinţia Preotului Vasile Cheşcu, o reprezentaţie teatrală, cu caracter religios şi naţional în scopul înzestrării armatei şi împodobirea bisericii. Din venitul de 1500 Lei s'au trimis 400 Lei pentru înzestrarea armatei. Notez că în sărbătorile din iarnă s'a ţinut o şezătoare de colinde şi cântece religioase, când s'a încasat suma de 500 Lei, care s'a depus întreagă pentru înzestrarea armatei. Pr. *V. Cheşcu.*

Pedeapsă meritată. Un preot reformat, dintr'o comună din judeţul Sălajului, — invitat în scris de autoritatea comunală să facă legiuita slujbă religioasă pentru cinstirea zilei de 1 Decemvrie 1918, — *a refuzat.* Tribunalul din Sălaj l-a condamnat la şase luni închisoare. Curtea de apel din Oradea i-a redus osânda. Invinuitul a făcut totuş recurs, la înalta Curte de casaţie. Curtea, pe temeiul art. 243 c. p., (ale cărui prevederi se referă la refuzul funcţionarilor publici de-a executa acte, la care sânt obligaţi în virtutea serviciului lor), a respins recursul ca neîntemeiat.

Cum e sprijinită biserica. Statul iugoslav acordă bisericii ortodoxe iugoslave, în fiecare an, o subvenţie de aproape 70 milioane de dinari; în banii noştri cam 210 milioane lei.

ŞTIRI LOCALE

Pictură. Dl profesor pictor *Nicolae Brana* invită publicul să viziteze tablourile expoziţiei sale de pictură şi gravură, în str. *Tribunei* Nr. 3 (casele Petraşcu), Sibiu. Expoziţia este patronată de domnul colonel *D. Petrescu-Tocineanu,* prefectul judeţului Sibiu. — Deschisă zilnic între ora 9—1 şi 4—8 p. m.

CARŢI ŞI REVISTE

Omagiu *I. P. S. Sale* **Dr. Nicolae Bălan,** *mitropolitul Ardealului, la 20 de ani de arhipăstorire. 90 de colaboratori. XX + 804 pagini. 46 planşe cu 80 ilustraţii. — Preţul: 700 Lei broşat, 760 Lei legat simplu, 780 Lei legat în pânză, + porto poştal. De vânzare la: Libraria Arhidiecezană, Sibiu.*

Scrisori, mai vechi şi mai nouă, (inedite), cu numeroase figuri în text şi cu un adaos, publicate de *E. Hodoş,* Sibiu 1940. Pag. 128. Lei 50. — De vânzare la Libraria Arhidiecezană, Sibiu.

Monahismul în Basarabia, 1812—1918, de Arhim. *Dr. Antim Nica,* Bălţi, Tip. Eparhială, 1940. Pag. 36. Lei 25,

„Cărţile Vieţii", colecţia îngrijită de P. S. Sa Nicolae Colan, episcopul Clujului, a sporit de curând cu următoarele publicaţii: *Medalioane* de Ep. *Nicolae Colan.* 120 pag. Lei 45, — şi *Paisie şi Paisianismul* de Pr. *Il. V. Felea,* 51 pag. Lei 20.— De vânzare la Libraria Arhidiecezană, Sibiu.

(41) 1—1

„CASSA DE PASTRARE"

institut de credit şi economii s. a. în Săliişte

Capital deplin vărsat Lei 1,250.000. Reg. Soc. Banc Nr. 9—934

Convocare

Acţionarii institutului de credit şi economii „Cassa pe păstrare" s. a în Săliişte, sunt invitaţi a participa la

adunarea generală extraordinară,

care va avea loc Miercuri 10 Iulie 1940, orele 10 a. m., în sala de şedinţe a institutului.

Ordinea de zi:

1. Urcarea capitalului social dela Lei 1,250.000— la Lei 5,000.000—.

2. Modificarea art. 5 din statute, cu privire la urcarea capitalului social.

3. Stabilirea cifrei reale a capitalului social.

4. Eventuale alte propuneri, supuse deliberării cu consimţirea consiliilor Institutului.

In caz că la adunarea generală extraordinară, convocată la termenul sus arătat, nu s'ar depozita numărul de acţiuni sau nu ar fi prezenţi acţionarii, conform dispoziţiunilor statutare, se convoacă acţionarii la a doua adunare generală extraordinară pe ziua de Vineri, 19 Iulie 1940, ora 10 a. m. în localul sus amintit, putând această adunare să aducă concluze valide, fără considerare la numărul acţiunilor depozitate şi numărul acţionarilor prezenţi.

Săliişte, la 19 Iunie 1940.

Consiliul de administraţie

Nr. 5332/940 2—3

Concurs repeţit

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Băţanii-mici,** din protopopiatul Odorhei, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salar dela stat, după calificarea celui ales.

2. De locuinţă corespunzătoare să îngrijeşte parohia.

Cererile de concurs, împreună cu actele necesare, se vor înainta în terminul indicat, oficiului protopopesc Odorhei.

Se va anexa la cerere şi autorizaţia P. V. Consiliu Arhiepiscopesc, că adecă pot concura la această parohie.

Cu prealabila aprobare a oficiului protopopesc, candidaţii se vor prezenta, în vreo Duminecă sau sărbătoare, în parohie, pentru a face cunoştinţă cu credincioşii.

Dupăce credincioşii noştri din Băţanii mici nu ştiu româneşte, vor fi preferaţi candidaţii, cari cunosc şi limba maghiară. Oficiul protopopesc ortodox român din Odorhei, în înţelegere cu consiliul parohial

Seb. Rusan
adm. prot.

Aviz

Cântăreţ bisericesc excelent bariton, a avut bursă la conservatorul de muzică, canto, fost dirijor al unei mari catedrale din ţară, caut post de cântăreţ şi dirijor de cor.

Adresa: Vladimir Ciobanu, cântăreţ şi dirijorul corului bisericesc din comuna Râşnov, judeţul Braşov. (40) 2—2

(38) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei dela biserica Sf. Treimi din **Braşov-Dârste,** parohie de clasa I, devenită vacantă în urma pensionării părintelui octogenar Ioan Broşu, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salar dela stat.
2. Casă parohială cu dependinţe.
3. Sesie parohială, 16 jugăre pământ arabil.
4. Stola obişnuită în parohie.

Candidaţii îşi vor înainta cererile de concurs, cu toate documentele necesare, precum şi încuviinţarea P. V. C. Arhiepiscopesc, în termen legal oficiului protopopesc ortodox român din Braşov, având a se prezenta în vreo Duminecă în parohie spre a fi cunoscuţi de credincioşi.

Consiliul parohial în înţelegere cu oficiul protopopesc ortodox român Braşov.

Dr. N. Stinghe
adm. protopresbiteral

Nr. 333/940 (36) 2—3

Concurs repeţit

Pentru întregirea parohiei de clasa a II a **Dâlja-mare,** protopopiatul Jiu, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia apariţie în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salarul dela stat.
2. Adăul şi stola obişnuite în protopopiat.
3. Locuinţă cu grădină.
4. Incălzitul în forma uzitată în regiune,
5. Arenda păşunii parohiale şi a cimitirului confesional.

Cererile de concurs, însoţite de încuviinţarea de candidare dela Prea Ven. Consiliu arhiepiscopesc şi de actele prevăzute în regulamentul pentru parohii, se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român Jiu, cu sediul în Petroşani, în termenul fixat.

Candidaţii se vor prezenta, cu încuviinţarea prealabilă a oficiului protopopesc, într'o zi de Duminecă sau de sărbătoare, în parohie, pentru a sluji, predica şi cânta în biserică şi pentru a fi cunoscuţi de credincioşi.

Oficiul protopopesc ortodox român Jiu, în înţelegerea cu consiliul parohial.

Petroşani, 20 Mai 1940.

Ion Duma
protopop

Citiţi, sprijiniţi şi răspândiţi ziarul

Telegraful Român

Nr. 6241—940

Concurs

La şcoala de cântăreţi bisericeşti „Dimitrie Cunţan" din Sibiu este vacantă catedra de studii biblice, pe data de 1 August 1940. Dela cei care doresc să ocupe această catedră, se pretinde să aibă următoarele acte de studii:

1. Absolutoriu teologic,
2. Certificat de cualificaţie preoţească.

Salarul de bază la acest post este de 800 Lei.

Candidaţii la această catedră îşi vor înainta cererea, însoţită de actele ce posedă, Consiliului arhiepiscopesc ort. rom. din Sibiu în curs de 30 zile dela prima apariţie a concursului în Telegraful Român.

Sibiu, la 7 Iunie 1940.

Consiliul Arhiepiscopesc

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae

Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane